

Otázky k predmetu Občianske právo I. **(občianske právo hmotné, prvá časť)**

Rozsah skúšaného učiva zodpovedá obsahu informačného listu z predmetu OP I. a zároveň tematickému plánu predmetu OP I. uverejnenému na stránke katedry, ktorý sa kryje s obsahovou náplňou predmetu podľa informačného listu

Téma č. 1: Úvod do štúdia občianskeho práva

1. Vysvetlite pojem „právny dualizmus“
2. Uvedte aspoň tri teórie odôvodňujúce právny dualizmus a stručne ich vysvetlite
3. Čo znamená pojem „všeobecné súkromné právo“ a čo pojem „osobitné súkromné práva“, uvedte príklad na každý z týchto pojmov
4. Aký je rozdiel medzi verejným a súkromným právom, aké sú ich základné zásady
5. Uvedte výpočet základných zásad súkromného práva
6. Akým spôsobom upravuje Občiansky zákonník zásadu rovnosti vo vzťahu k subjektom občianskoprávných vzťahov?
7. Popíšte postavenie štátu v občianskoprávných vzťahoch
8. Vysvetlite, aký má vzťah zásada rovnosti k zásade ochrany spotrebiteľa?
9. Ako sa prejavuje slobodná autonómia subjektov v súkromnoprávných vzťahoch?
10. Ako je vyjadrená zásada dispozitívnosti v Občianskom zákonníku a ako v Obchodnom zákonníku?
11. Porovnajte zásadu „všetko je dovolené, čo nie je zakázané“ so zásadou „všetko je zakázané, čo nie je dovolené“ a uvedte, ktorá z nich sa akou mierou uplatňuje v súkromnom práve a ktorá vo verejnom práve
12. Čo znamená zásada ekvity a v akých podobách je obsiahnutá v slovenskom súkromnom práve?
13. Čo rozumiete pod zásadou zákazu zneužitia subjektívnych práv, v ktorých právnych predpisoch a akým spôsobom je v nich vyjadrená?
14. Aké sú subzásady zásady istoty a stability v súkromnoprávných vzťahoch a čo tieto subzásady znamenajú?
15. Vysvetlite podstatu zákazu retroaktivity a uvedte, ako sa tento zákaz uplatňuje v slovenskom súkromnom práve
16. V čom spočíva zásada prevencie v súkromnom práve a v ktorých ustanoveniach Občianskeho zákonníka je obsiahnutá? (uvedte aspoň tri príklady)
17. Aké právne odvetvia tvoria systém slovenského súkromného práva
18. Kedy došlo k recepcii rímskeho práva a čo znamenala pre rozvoj práva v Európe?
19. Uvedte aspoň tri kódexy súkromného práva prijaté v krajinách Európy v 19. storočí a letopočty ich prijatia
20. Čo je „občianske právo“ a čo tvorí jeho systém
21. Aké vzťahy sú upravené normami občianskeho práva?
22. Čo rozumieme pod majetkovými vzťahmi?
23. Čo patrí medzi osobné, resp. osobnostné vzťahy?
24. Čo sú osobnomajetkové vzťahy a ako ich možno rozčleniť?
25. Popíšte vzťah občianskeho a obchodného práva
26. Vysvetlite povahu tzv. relatívnych obchodov, absolútnych obchodov a absolútnych neobchodov
27. Aký je vzťah občianskeho práva a pracovného práva
28. Čo platí pre vzťah občianskeho a rodinného práva
29. Čím je daný vzťah občianskeho práva k medzinárodnému súkromnému právu?
30. Vysvetlite vzťah občianskeho práva hmotného a občianskeho práva súkromného. V čom spočíva problém jeho jednoznačného zaradenia do systému súkromného resp. verejného práva?
31. Ako ovplyvňovalo rímske právo vývoj občianskeho práva na našom území?
32. Popíšte vývoj občianskeho práva na území Slovenska do vzniku Česko-slovenska
33. Aký bol stav a vývoj občianskeho práva v Česko-slovensku do roku 1938?
34. Čo majú spoločné nasledujúce právne dokumenty – Verböcchyho Opus Tripartitum, Dočasné súdne pravidlá a Osnova československého občianskeho zákonníka z roku 1937?
35. Aká bola systematika diela „Opus Tripartitum iuris consuetudinarii incltyi Regni Hungariae partiumque adnexarum“ (Trojdielne spracovanie obyčajového práva slávneho uhorského kráľovstva a pripojených krajín)
36. Čo bolo základným inšpiračným zdrojom pre Osnovu československého občianskeho zákonníka z roku 1937?

37. Aký bol vývoj občianskeho práva na našom území po roku 1945 až do súčasnosti?
38. Ktoré historické medzníky ovplyvnili obsah Občianskeho zákonníka z roku 1950, Občianskeho zákonníka z roku 1964 v pôvodnom znení a obsah zákona č. 509/1991 Zb. (tzv. veľká novela OZ)?
39. Aký bol vzťah Občianskeho zákonníka z roku 1964 k Hospodárskemu zákonníku a k Zákonníku medzinárodného obchodu?
40. Čo znamená rekodifikácia súkromného práva, ako sa vyvíjali doterajšie rekodifikačné snahy a aký je súčasný stav rekodifikačných prác?
41. Aký je rozdiel medzi monistickou a dualistickou koncepciou kodifikácie súkromného práva, z akej koncepcie vychádza vládou schválený legislatívny zámer nového Občianskeho zákonníka?
42. Vysvetlite pojmy „europeizácia“, „aproximácia“ a „harmonizácia“ práva. Ako sa odrazili v slovenskom občianskom práve?
43. Ako sa člení európske právo z hľadiska povahy jeho prameňov
44. Čo je primárnym prameňom európskeho práva
45. Akými právnymi aktami je tvorené sekundárne európske právo a aká je ich povaha
46. Pomenujte zásady, ktoré umožňujú účinnú aplikáciu práva Európskych spoločenstiev a stručne ich vysvetlite
47. Uveďte príklady akademických iniciatív sledujúcich zjednocovanie súkromného práva v krajinách EÚ
48. Čo tvorí formálne a materiálne pramene občianskeho práva
49. Aké druhy vzťahov upravuje Občiansky zákonník, aká je jeho systematika
50. Vysvetlite pojem „dobré mravy“, uveďte aspoň päť ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré na ne odkazujú
51. Aký je rozdiel medzi kogentnými a dispozitívnymi normami, ktoré z týchto noriem prevažujú v právnych predpisoch občianskeho práva? Uveďte dva príklady dispozitívnych noriem a dva príklady kogentných noriem obsiahnutých v Občianskom zákonníku
52. Ako sú vymedzené kogentné normy v Občianskom zákonníku a ako v Obchodnom zákonníku?
53. Stručne vysvetlite pojmy „systém občianskeho práva“ a „systematika občianskeho zákonníka“
54. Ktoré systémové časti tvoria systém občianskeho práva?
55. Popíšte systematiku Občianskeho zákonníka
56. Rozlíšte pôsobnosť Občianskeho zákonníka a každú z nich vysvetlite
57. Čo sú intertemporálne normy a aký je ich význam v platnom Občianskom zákonníku?
58. Rozlíšte tri prvky právnej normy a každú z nich vysvetlite
59. Čo sú tzv. úplné a tzv. neúplné občianskoprávne normy?
60. Popíšte štyri základné metódy výkladu noriem občianskeho práva
61. Vysvetlite podstatu legálneho, autentického, súdneho a doktrínálneho výkladu
62. Čo zahŕňa proces aplikácie noriem občianskeho práva?
63. Čo znamená analógia práva a analógia zákona a ako sa využíva v občianskom práve?

Téma č. 2: Subjektívne práva a povinnosti

1. Charakterizujte subjektívne práva a subjektívne povinnosti, vysvetlite rozdiel medzi subjektívnym právom a objektívnym právom a na každé uveďte príklad. Vysvetlite vzťah subjektívneho práva a nároku
2. Charakterizujte absolútne a relatívne práva. Vysvetlite vzťah medzi nimi. Na každé uveďte príklad
3. Charakterizujte pojem subjekt občianskoprávných vzťahov. Kto ním môže byť?
4. Definujte pojem právna spôsobilosť a právna subjektivita
5. Definujte pojem fyzická osoba, nasciturus, charakterizuje právnu spôsobilosť fyzickej osoby, vrátane jej vzniku a zániku
6. Ako zaniká právna spôsobilosť fyzickej osoby?
7. Kedy vzniká spôsobilosť na právne úkony?
8. Akú spôsobilosť na právne úkony majú maloletí?
9. Za akých podmienok možno osobe obmedziť spôsobilosť na právne úkony, alebo ju tejto spôsobilosti zbaviť?
10. Definujte pojem právnická osoba. Vymenujte druhy právnických osôb a označte právne predpisy ktoré ich bližšie upravujú
11. Popíšte základné znaky právnickej osoby
12. Kto môže konať za právnickú osobu?
13. Čo znamená exces v rámci konania za osobu? Porovnajte následky excesu pri konaní zamestnanca za právnickú osobu a pri konaní splnomocnenca
14. Popíšte vznik a zánik právnickej osoby

15. Definujte pojem blízke osoby a pojem domácnosť
16. Záujmové združenie právnických osôb
17. Čo rozumiete pod pojmom zastúpenie a ako zastúpenie vzniká?
18. Kto môže byť zástupcom oprávneným konať za zastúpeného? Čo znamená pojem substitúcia?
19. Porovnajzte inštitúty priameho a nepriameho zastúpenia
20. Vymenujte a popíšte prípady zákonného zastúpenia. Kto je kolízny opatrovník?
21. Ako vzniká zmluvné zastúpenie?
22. Definujte pojem plnomocenstvo, dohoda o plnomocenstve. Aká je forma plnomocenstva?
23. Aké sú následky prekročenia oprávnenia konať za splnomocniteľa? Je takto uskutočnený právny úkon platný?
24. Zánik plnomocenstva

Téma č. 3: Výkon a ochrana subjektívnych práv, ochrana osobnosti fyzickej osoby

1. Uvedte zákonný príklad na *dare, facere, omitere, pati*
2. Identifikujte v Občianskom zákonníku niektoré všeobecné obmedzenia výkonu subjektívnych práv
3. Uvedte možné následky takého výkonu subjektívneho práva, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi.
4. Dobré mravy sú niekedy označované aj ako prostriedok *ultima ratio*. Vysvetlite to
5. Identifikujte všeobecné a osobitné/špecifické nástroje ochrany subjektívnych práv
6. Uvedte podmienky poskytnutia ochrany podľa § 5 Občianskeho zákonníka
7. Vymenujte predpoklady využitia svojpomocnej ochrany subjektívneho práva podľa § 6 OZ
8. Vymenujte jednotlivé atribúty osobnostných práv
9. Kategorizujte všeobecné hodnoty ľudskej osobnosti
10. Uvedte príklady, kedy môže dôjsť k oprávneným zásahom do osobnostných práv
11. Popíšte obsah práva na ochranu súkromia
12. Popíšte obsah práva na ochranu života a zdravia
13. Popíšte obsah práva na ochranu občianskej cti a ľudskej dôstojnosti
14. Popíšte obsah práva na ochranu mena
15. Uvedte predmety patriace do súkromnej sféry fyzickej osoby, ktoré možno použiť pri výrobe televíznej reportáže i bez jej súhlasu a podmienky takého použitia
16. Uvedte predmety patriace do súkromnej sféry fyzickej osoby, ktoré možno použiť v rámci súdneho konania i bez jej súhlasu a podmienky takého použitia
17. Vymenujte a stručne popíšte špeciálne prostriedky súdnej ochrany osobnostných práv
18. Popíšte prostriedky ochrany v prípade, ak k zásahu do osobnostných práv dôjde zverejnením článku v tlači
19. Popíšte prostriedky ochrany v prípade, ak k zásahu do osobnostných práv dôjde odvysielaním televízneho programu
20. V čom spočíva tzv. postmortálna ochrana osobnosti
21. Vymenujte a stručne popíšte špeciálne prostriedky súdnej ochrany názvu a dobrej povesti právnickej osoby

Téma č. 4: Právne skutočnosti

1. Vysvetlite pojem „kauza“, porovnajzte kauzu s právnym dôvodom
2. V čom spočíva právny následok určitého právneho dôvodu a vysvetlite pojem „skutková podstata“ v občianskom práve
3. Uvedte, čo je právnym dôvodom občianskoprávných vzťahov
4. Definujte pojem „občianskoprávna skutočnosť“
5. Rozlíšte nasledujúce pojmy:
 - a) absolútne - relatívne nadobudnutie práva
 - b) pôvodné (originárne) - odvodené (derivatívne) nadobudnutie práva
 - c) prevod práva - prechod práva
 - d) sukcesor – auktor
 - e) singulárna sukcesia – univerzálna sukcesia
6. Rozlíšte právne skutočnosti aspoň podľa 5 kritérií
7. V čom sa odlišuje právna udalosť od stavu (právneho/protiprávneho), uvedte k nim aspoň jeden príklad

8. V čom sa odlišuje právna domnienka od fikcie, vysvetlite rozdiel medzi vyvrátiteľnou a nevyvrátiteľnou domnienkou. Uvedte aspoň jeden príklad k domnienke (vyvrátiteľnej i nevyvrátiteľnej) a k fikcii
9. Aké sú rozdiely medzi:
 - a) termínom a lehotou
 - b) hmotnoprávnou a procesnoprávnou lehotou
 - c) subjektívnou a objektívnou lehotou
10. Rozoberte pravidlá počítania času v občianskoprávných vzťahoch, osobitne pre prípad, ak je lehota určená podľa dní, podľa týždňov, podľa mesiacov a rokov, ak je lehota určená ako polovica mesiaca, ak koniec lehoty pripadne na dni pracovného pokoja alebo štátny sviatok, ak koniec lehoty pripadne na deň, ktorý v danom mesiaci neexistuje a ak sa adresovaný právny úkon uskutočňuje voči adresátovi, ktorý má stanovený prevádzkový čas
11. Čo je funkciou, podstatou a účelom premĺčania?
12. Vysvetlite zásadu „vigilantibus iura scripta“ a uvedte, ako sa uplatňuje v súkromnom práve
13. Vysvetlite pojem „premlčanie“ a uvedte právne následky, ktoré spôsobuje
14. Čo znamená pojem „naturálna obligácia“
15. Ktoré práva sa premlčujú a ktoré práva premlčaniu nepodliehajú
16. Uvedte dĺžku všeobecnej premlčacej doby v občianskoprávných vzťahoch a v obchodnoprávných vzťahoch
17. Stanovte začiatok plynutia všeobecnej premlčacej doby
18. V akých prípadoch predpisuje zákon osobitné premlčacie doby
19. Aký je rozdiel medzi spočívaním a prerušením premlčacej doby?
20. Kedy premlčacia doba nezačne plynúť a kedy neskončí
21. Vysvetlite podstatu tzv. kombinovanej premlčacej doby a uvedte prípady, v ktorých sa uplatňuje
22. Vysvetlite podstatu modifikácie režimu premlčania a jej prípustnosť v slovenskom súkromnom práve
23. Vysvetlite pojem „preklúzia“ a uvedte, aké právne následky spôsobuje
24. Ako je určená dĺžka prekluzívnej lehoty v Občianskom zákonníku?
25. Urobte výpočet rozdielov medzi premlčaním a preklúziou v občianskoprávných vzťahoch

Téma č. 5: Právne úkony

1. Ako sa triedia úkony v práve?
2. Napíšte definíciu právneho úkonu, uvedte jeho pojmové znaky a podstatné náležitosti
3. Čo znamená, že právny úkon je „zavŕšený“?
4. Aký je rozdiel medzi vôľou a pohnútkou? Uvedte príklad právne významnej pohnútky
5. Ako sa posudzuje prejav vôle právnických osôb?
6. Akými spôsobmi sa prejavuje vôľa pri právnom úkone?
7. Uvedte aspoň päť kategórií triedenia právnych úkonov
8. Ako sa delia jednostranné právne úkony?
9. Ako vznikajú dvojstranné právne úkony a čo sa používa ako synonymum pre dvojstranný právny úkon?
10. V čom sa odlišuje vznik zmluvy od jej účinnosti? Kedy dochádza k vzniku zmluvy a kedy je zmluva účinná?
11. Kto je subjektom občianskoprávných vzťahov
12. Kedy vzniká fyzickej a právnickej osobe spôsobilosť na právne úkony a kedy im táto spôsobilosť zaniká, kedy dochádza k jej obmedzeniu?
13. Aké druhy nátlaku rozlišuje teória občianskeho práva, každý z nich vysvetlite
14. Vysvetlite pojmy simulácia, disimulácia a konverzia
15. Aký je rozdiel medzi simuláciou a tzv. mentálnou rezerváciou?
16. Čo je predpokladom právnej relevancie omylu?
17. V čom spočíva rozdiel medzi určitosťou a zrozumiteľnosťou (absolútnou a relatívnou) právneho úkonu?
18. Aký je rozdiel medzi zákonnou a zmluvnou formou prejavu, aké následky spôsobuje ich nedodržanie?
19. Uvedte päť príkladov, pri ktorých predpisuje Občiansky zákon pre právny úkon písomnú formu
20. Vysvetlite rozdiel medzi vedomou a nevedomou nezhodou vôle a prejavu
21. Aké sú náležitosti predmetu právneho úkonu? Každú náležitosť rozoberte
22. Čo tvorí obsah právneho úkonu a aké sú jeho zložky
23. Vysvetlite pojem „conditio“, aké sú jeho druhy a aké právne následky vyvolávajú

24. Kedy právny úkon nadobúda účinnosť?
25. Vysvetlite rozdiel medzi pojmami „perfektnosť“, „platnosť“ a „účinnosť“ právneho úkonu

Téma č. 6: Právne následky vadnosti právnych úkonov

1. Charakterizujte právne úkony *contra legem*, *in fraudem legis* a *contra bonos mores*
2. Uvedte príklady na „vis compulsiva“ a „vis absoluta“
3. Popíšte všetky predpoklady právnej relevancie bezprávnej vyhrážky
4. Vysvetlite pojmy *ratihabicia* a *konvalidácia* a označte príslušné ustanovenia OZ, ktoré ich upravujú
5. Má tzv. *lucida intervalla* právnu relevanciu? Ak áno, kedy?
6. Aké právne následky prichádzajú do úvahy v prípade väd vôle?
7. Aké právne následky prichádzajú do úvahy v prípade väd prejavu?
8. Je právny úkon, sankcionovaný tzv. relatívnou neplatnosťou, ab initio neplatným právnym úkonom? Uvedte atribúty tzv. relatívnej neplatnosti
9. Charakterizujte absolútnu neplatnosť právneho úkonu
10. Vymenujte aspoň päť prípadov tzv. relatívnej neplatnosti, upravenej v Občianskom zákonníku
11. Ktoré právne úkony vyžadujú pre svoju platnosť tzv. *sprísnenú* písomnú formu?
12. Čoho sa možno domáhať tzv. odporovacou žalobou? Inými slovami nazvite úkony *in fraudem creditoris*
13. Aké sú podmienky pre odporovanie právnemu úkonu?
14. Popíšte rozdiel medzi pojmami *splatná*, *vykonateľná* a *vymáhateľná* pohľadávka
15. Uvedte okruh osôb, ktoré budú pasívne legitimovanými subjektmi v prípade odporovacej žaloby
16. Aké sú právne následky odstúpenia od zmluvy?
17. Uvedte aspoň 5 prípadov upravených v Občianskom zákonníku, kedy vzniká účastníkovi daného právneho vzťahu právo odstúpiť od zmluvy
18. Popíšte rozdiely v odstúpení od zmluvy podľa občianskeho práva a podľa obchodného práva
19. Charakterizujte pojmy „tieseň“ a „nápadne nevýhodné podmienky“

Téma č. 7: Podstata a druhy vecných práv, všeobecne o vlastníckom práve a o držbe

1. Čo tvorí predmet občianskoprávných vzťahov? Definujte primárny a sekundárny predmet občianskoprávných vzťahov
2. Pokúste sa definovať pojem „vec“ pomocou doktríny
3. Aké vlastnosti determinujú pojem vec? Vysvetlite
4. Objasnite vzťah pojmu „vec“ k zvieratú, ako živej bytosti
5. Vysvetlite pojem „*res extra commercium*“
6. V čom spočívajú osobitosti bytov a nebytových priestorov z hľadiska ich začlenenia medzi samostatný predmet občianskoprávných vzťahov?
7. Definujte pojem „*nehnutelnosť*“
8. Aké delenie vecí uvádza Občiansky zákonník? Jednotlivé kategórie vysvetlite
9. Čo sa považuje za „stavbu“ a čo za „pozemok“ z hľadiska prístupu občianskeho práva?
10. Roztriedte veci aspoň podľa 5 kritérií
11. Vysvetlite, čo je príslušenstvom veci
12. Čo tvorí príslušenstvo bytu a čo príslušenstvo pohľadávky?
13. Čo je súčasťou veci?
14. Vysvetlite zásadu „*superficies solo cedit*“ a jej uplatnenie v aktuálnom slovenskom súkromnom práve
15. Charakterizujte vecné práva
16. V čom sa odlišujú vecné práva od záväzkových práv?
17. Aké sú druhy vecných práv
18. Aký je rozdiel medzi pojmami „*vlastníctvo*“ a „*vlastnícke právo*“ a medzi pojmami „*subjektívne vlastnícke právo*“ a „*objektívne vlastnícke právo*“?
19. Definujte obsah pojmov oprávnená, neoprávnená držba a rozdiely medzi nimi z hľadiska ich následkov
20. Aký je rozdiel medzi držbou a detenciou?
21. Vysvetlite, čo tvorí tzv. triádu typických vlastníckych oprávnení
22. Urobte výpočet zákonných obmedzení vlastníckeho práva
23. Popíšte právnu úpravu susedských vzťahov
24. Za akých podmienok môže dôjsť k použitiu veci bez privolenia jej vlastníka?

25. Uvedte podmienky vyvlastnenia ustanovené platným Občianskym zákonníkom
26. Ktoré veci môžu byť vo vlastníctve len zákonom určených subjektov
27. Ako je obmedzená možnosť nadobúdať nehnuteľnosti na území SR devízovými cudzozemcami?

Téma č. 8: Nadobúdanie vlastníckeho práva, ochrana vlastníckeho práva

1. Charakterizujte prevod/prechod vlastníckeho práva, originárny/derivatívny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva a na každé uvedte príklady
2. Popíšte zásadu „nikto nemôže na iného previesť viac práv než sám má“. Uvedte aspoň dve výnimky z tejto zásady
3. Popíšte nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti zmluvou
4. Identifikujte moment nadobudnutia vlastníckeho práva zmluvou pri hnutelnej veci a pri nehnuteľnej veci
5. Vymenujte prípady nadobudnutia vlastníckeho práva na základe iných skutočností ustanovených zákonom
6. Definujte kritériá vydržania
7. Popíšte kritérium času pri nadobudnutí vlastníckeho práva vydržaním
8. Popíšte nadobudnutie vlastníckeho práva k stratenej, skrytej, opustenej veci
9. Popíšte nadobudnutie vlastníckeho práva prírastkom. Čo je prírastok? Uvedte príklady
10. Popíšte nadobudnutie vlastníckeho práva spracovaním cudzej veci. Aký význam z hľadiska následkov má dobrá viera?
11. Inštitút neoprávnenej stavby
12. Definujte spôsoby vyporiadania neoprávnenej stavby
13. Popíšte kritériá žaloby na vydanie veci
14. Popíšte kritériá zapieracej žaloby

Téma č. 9: Spoluvlastníctvo

1. Charakterizujte podstatu podielového spoluvlastníctva
2. Čo je spoluvlastnícky podiel a ako sa určuje jeho výška?
3. Charakterizujte práva a povinnosti spoluvlastníkov voči sebe navzájom a k tretím osobám
4. Popíšte predkupné právo spoluvlastníka na prevádzaný spoluvlastnícky podiel a následky jeho porušenia
5. Ako možno zrušiť a vyporiadať podielové spoluvlastníctvo?
6. Charakterizujte podstatu bezpodielového spoluvlastníctva manželov
7. Vymenujte pozitívne kritériá pre nadobudnutie vecí do BSM.
8. Čo nepatrí do BSM?
9. Modifikácie BSM
10. Popíšte právne vzťahy bezpodielových spoluvlastníkov k majetku v BSM medzi sebou navzájom
11. Popíšte právne vzťahy bezpodielových spoluvlastníkov k majetku v BSM k tretím osobám
12. Kedy zaniká BSM?
13. Kedy možno zrušiť BSM za trvania manželstva?
14. Uvedte formy vyporiadania BSM
15. Uvedte kritériá pre vyporiadanie BSM
16. Popíšte domnienku vyporiadania BSM

Téma č. 10: Vecné práva k cudzej veci

1. Vysvetlite pojem „vecné práva k cudzej veci“ a uvedte, aký je latinský ekvivalent tohto názvu.
2. Práva vyplývajúce z vecného bremena môžu mať charakter in rem alebo in personam. Vysvetlite rozdiel.
3. Ako pôsobí vecné bremeno na strane povinného?
4. Je možné dohodnúť vecné bremeno i na dobu určitú?
5. Uvedte ustanovenia Občianskeho zákonníka, podľa ktorých súd môže zriadiť vecné bremeno. Akým druhom zápisu sa zapíše vecné bremeno do katastra nehnuteľností v takomto prípade?
6. Zanik vecného bremena.
7. Vymenujte základné predpoklady výkonu zádržného práva.

8. Uvedte, či predmetom zádržného práva môže byť iba tá vec, ktorá je predmetom toho záväzku, s ktorým je dlžník v omeškaní alebo jeho predmetom môže byť akákoľvek iná vec, patriaca dlžníkovi. Možno zadržanú vec speňažiť tzv. priamym predajom alebo predajom na dražbe?
9. Uvedte spoločné znaky a rozdiely medzi zádržným právom a záložným právom.
10. Uvedte predpoklady výkonu zádržného práva prenájomcom podľa § 672 OZ.
11. Popíšte funkcie záložného práva.
12. Uvedte rozdiel medzi posesórnym a neposesórnym záložným právom.
13. Uvedte, čo je to simultánne záložné právo a čo znamená prepadný záloh.
14. Vznik záložného práva k hnutelným veciam
15. Vznik záložného práva k nehnuteľným veciam
16. Vznik záložného práva k pohľadávke
17. Pojem záloh.
18. Označte veriteľa a dlžníka, ako aj predmet pohľadávky zabezpečenej záložným právom, ak je právnym dôvodom zriadenia záložného práva schválená dohoda dedičov o vyporiadaní dedičstva.
19. Možno zabezpečiť záložným právom pohľadávku, ktorá vznikne v budúcnosti?
20. Možno zriadiť záložné právo na vec, ktorú záložca nadobudne v budúcnosti?
21. V čom spočíva vecnoprávny charakter záložného práva?
22. Je záložca oprávnený previesť záloh (vec za ťažnú záložným právom) na iného? Ak áno, do ktorého okamihu tak môže urobiť aj bez súhlasu záložného veriteľa? Je možné previesť záloh tak, aby jeho nadobúdateľ nadobudol vec nezaťaženú záložným právom?
23. V krátkych bodoch popíšte výkon záložného práva, ak na zálohu vzniklo jedno záložné právo.
24. V krátkych bodoch popíšte výkon záložného práva, ak na zálohu vzniklo viac záložných práv a záložné právo vykonáva prednostný veriteľ.
25. V krátkych bodoch popíšte výkon záložného práva, ak na zálohu vzniklo viac záložných práv a záložné právo vykonáva iný ako prednostný veriteľ.
26. Kto alebo čo určuje poradie veriteľov pri uspokojovaní ich pohľadávok?
27. Je päť záložných veriteľov. Existuje spôsob, akým by sa záložný veriteľ, ktorý je tretí v poradí, dostal v poradí na prvé miesto? Popíšte ho.

Téma č. 11: Kataster nehnuteľností

1. Aké účely plní kataster nehnuteľností?
2. Čo je právnym základom súčasnej koncepcie evidovania nehnuteľností?
3. Údaje o akých právach k nehnuteľnostiam sa evidujú v katastri nehnuteľností?
4. Čo tvorí predmet katastra?
5. Aký je rozdiel medzi parcelami registra "C" evidovanými na katastrálnej mape a parcelami "E" evidovanými na mape určeného operátu?
6. Pomocou akých údajov sa evidujú v katastri stavby, pozemky, byty resp. nebytové priestory?
7. Aké údaje sa vyžadujú pri identifikácii fyzickej a právnickej osoby, ktorá je účastníkom katastrálneho konania?
8. Ako rozlišuje zákon o katastri nehnuteľností druhy pozemkov?
9. Vymenujte orgány štátnej správy na úseku katastra
10. Ktorá správa katastra je príslušná na katastrálne konanie? A čo v prípade, ak sa zápis práv k nehnuteľnostiam vkladom týka nehnuteľností nachádzajúcich sa vo viacerých územných obvodoch správ katastra?
11. Uvedte druhy zápisov do katastra nehnuteľností
12. Kedy sa práva k nehnuteľnostiam zapisujú do katastra vkladom a kedy záznamom?
13. Aké účinky má zápis práva k nehnuteľnostiam vkladom a aké záznamom?
14. Kedy vznikajú právne účinky vkladu?
15. V akých lehotách rozhoduje správa katastra o návrhu na vklad do katastra nehnuteľností?
16. V čom spočívajú výhody/nevýhody zmluvy o prevode nehnuteľnosti, ktorá bola vyhotovená vo forme notárskej zápisnice alebo autorizovaná advokátom?
17. Na čo slúži poznámka pri zápise práv k nehnuteľnostiam?
18. Čo znamená vyznačenie plomby na liste vlastníctva, v pozemkovej knihe alebo v železničnej knihe?
19. Čo je tzv. list vlastníctva a z akých častí sa skladá?
20. Vymenujte zásady právnej úpravy katastra nehnuteľností a každú zásadu stručne popíšte

Téma č. 12: Dedičské právo

1. Ktorým okamihom nadobúda dedič dedičstvo? Čo je delačný princíp? Čo je adičný princíp?
2. Aké sú predpoklady dedenia?
3. Vymenujte dedičské tituly uveďte prípady, kedy možno dediť zo všetkých dedičských titulov súčasne.
4. Čo je odúmrť? V čom je rozdiel oproti dedeniu?
5. Čo je dedičská sukcesia? Zásada dedičskej reprezentácie.
6. Čo môže byť predmetom dedenia?
7. Na akého dediča sa pri prejednaní dedičstva nahliada ako keby dedičom nebol?
8. Kto je nespôsobilý dedič?
9. Kto je neopomenuteľný dedič?
10. Vydedenie
11. Vysvetlite rozdiel v podmienkach a následkoch vydedenia z dôvodu, že dedič bol odsúdený pre trestný čin a dedičskej nespôsobilosti pre spáchanie trestného činu.
12. Za aké dlhy poručiteľa a v akom rozsahu zodpovedá dedič?
13. Ako sa postupuje v prípade, ak je dedičstvo predĺžené?
14. Vymenujte, kto dedí v jednotlivých dedičských skupinách.
15. Čo je to transmisia?
16. Za akých predpokladov dedia tzv. spolužijúce osoby?
17. Aký je z hľadiska dedičského práva rozdiel v postavení medzi manželom a druhom?
18. Dedia po poručiteľovi aj deti osvojené? Dedia po poručiteľovi aj deti jeho manželky, na ktorých výchove sa podieľal?
19. Čo je závet? Aké formy závetu poznáme?
20. Aké sú minimálne obsahové náležitosti závetu?
21. Aké podmienky k závetu sú prípustné?
22. Čo rozumieme pod pojmom kolácia?
23. Vymenujte prípady, kedy sa má uskutočniť započítanie daru
24. Ako možno zrušiť závet?
25. Kto je nepravý dedič a aké sú jeho povinnosti vo vzťahu k oprávnenému dedičovi?

Upozornenie: Súčasťou písomnej skúšky z predmetu OP I. bude aj riešenie jedného praktického príkladu, ktorého zadanie bude prísne podmienené obsahom a rozsahom náplne predmetu OP I.